

Java ile

Nesneye Yönelik

Programlama

1	Nesneye Yönelik Programlamaya Giriş.....	9
1.1	Modelleme	9
1.2	Bilgisayar Programları ve Modelleme	10
1.3	Nesneye Yönelik Modelleme	11
1.3.1	Sınıf ve Nesne Kavramları	11
1.4	Nesneye Yönelik Programlama	13
1.5	Nesneye Yönelik Çözümleme ve Tasarım	15
1.6	Nesneye Yönelik Programlama Dilleri	15
1.7	Özet.....	16
2	Java Platformu	18
2.1	Platformdan Bağımsızlık	19
2.2	Java Sanal Makinesi (<i>Java Virtual Machine - JVM</i>)	22
2.3	Java Uygulama Programlama Arayüzü (<i>Java Application Programming Interface - API</i>).....	25
2.4	Özet.....	28
3	Java Dili İle İlgili Temel Bilgiler	30
3.1	Sözdizim Kuralları (<i>Syntax Rules</i>)	30
3.1.1	Derleyiciler.....	30
3.1.2	<i>Whitespace</i> karakterleri.....	30
3.2	Açıklama Satırları (<i>Comment Lines</i>)	31
3.2.1	ile yapılan açıklamalar	32
3.2.2	* ... */ ile yapılan açıklamalar	32
3.2.3	** ... */ ile yapılan açıklamalar	33
3.3	Temel Türler (<i>Primitive Types</i>)	35

3.4	Değişken Tanımlama ve İlk Değer Atama (<i>Variable Declaration and Initialization</i>)	36
3.4.1	Değişkenin Tanım Alanı (<i>Scope</i>).....	37
3.5	İşleçler (<i>Operators</i>).....	38
3.5.1	Aritmetik işleçler:.....	38
3.5.2	Birleşik Aritmetik İşleçler:	38
3.5.3	Arttırma ve Azaltma İşleçleri:	38
3.5.4	İlişkisel (<i>relational</i>) işleçler:	40
3.5.5	Mantıksal İşleçler:	40
3.5.6	İşleçlerin Öncelikleri:	41
3.6	Denetim Deyimleri (<i>Control Statements</i>)	42
3.6.1	<code>if - else</code> deyimi	42
3.6.2	<code>if - else if</code> deyimi	45
3.6.3	<code>switch</code> deyimi	46
3.7	Döngüler (<i>Loops</i>).....	48
3.7.1	<code>while</code> döngüsü	48
3.7.2	<code>do - while</code> döngüsü.....	49
3.7.3	<code>for</code> döngüsü	50
3.8	Özet.....	52
4	Uygulama Geliştirme Ortamı	53
4.1	JDK ve JRE	53
4.2	Java ile ilk program.....	55
4.2.1	İlk program.....	56
4.2.2	Derleme.....	56
4.2.3	Çalıştırma ve <code>main</code> yöntemi	57

4.3	Eclipse Platformu	59
5	Java ile Nesneye Yönelik Programlama	61
5.1	Sınıf Tanımları	61
5.2	Nesne Oluşturma	66
5.2.1	<code>new</code> işleci	66
5.2.2	Referans Tür	67
5.2.3	Yığın (<i>Heap</i>), Yığıt (<i>Stack</i>) ve Çöp Toplayıcı (<i>Garbage Collector</i>)	67
5.2.4	Kurucular (<i>Constructors</i>).....	70
5.2.5	<code>this</code> anahtar sözcüğü.....	73
5.2.6	Kurucu Aşırı Yükleme (<i>Constructor Overloading</i>)	74
5.2.7	Kurucuların Birbirini Çağırması.....	77
5.2.8	Yöntem Aşırı Yükleme (<i>Method Overloading</i>)	79
5.2.9	Diziler.....	81
5.3	Sarmalama (<i>Encapsulation</i>) İlkesi ve Erişim Düzenleyiciler (<i>Access Modifiers</i>).....	86
5.3.1	Sarmalama İlkesi	86
5.3.2	Paket Kavramı	91
5.3.3	Erişim Düzenleyiciler	95
5.3.4	<code>get/set</code> Yöntemleri	96
5.4	Sınıf/Nesne Değişkenleri ve Yöntemleri.....	101
5.4.1	<code>static</code> anahtar sözcüğü	103
5.4.2	<code>main</code> yöntemi	110
5.4.3	<code>static</code> kod blokları	111
5.4.4	<code>final</code> anahtar sözcüğü ve sabit tanımlama	114

5.5	Kalıtım (<i>Inheritance</i>)	115
5.5.1	Nesneye Yönelik Bir Modelde Sınıflar Arası İlişkiler	115
5.5.2	Java'da Kalıtım	118
5.5.3	Kalıtımla Gelen Nitelik ve Yöntemlere Erişim	125
5.5.4	<code>protected</code> Erişim Düzenleyici	127
5.5.5	Kurucu Zinciri ve <code>super</code> Anahtar Sözcüğü.....	129
5.5.6	Yöntemlerin Geçersiz Kılınması (<i>Method Overriding</i>)	135
5.5.7	Yöntemlerde Geçersiz Kılmanın <code>final</code> ile Engellenmesi	139
5.5.8	<code>Object</code> sınıfı	139
5.6	Çokbiçimlilik (<i>Polymorphism</i>)	142
5.6.1	Ata Sınıf Referansından Alt Sınıf Nesnesine Ulaşma	142
5.6.2	Geç Bağlama (<i>Late Binding</i>)	143
5.6.3	Çokbiçimlilik Nasıl Gerçekleşir?	144
5.6.4	Çokbiçimlilik Ne İşe Yarar?	149
5.6.5	Soyut Sınıflar (<i>Abstract Classes</i>)	150
5.6.6	Arayüzler (<i>Interfaces</i>).....	164
5.7	Aykırı Durumlar (<i>Exceptions</i>)	175
5.7.1	<code>try - catch</code> bloğu	178
5.7.2	<code>finally</code> deyimi	183
5.7.3	Java'da Aykırı Durumlar	185
5.7.4	Programcının Kodladığı Aykırı Durumlar	188
5.7.5	Aykırı Durumların Yönetilmesi	191
5.8	Girdi/Çıktı (<i>Input/Output - I/O</i>) İşlemleri.....	197
5.8.1	JavaBean Kavramı.....	198
5.8.2	JavaBean Yazma Kuralları	200

5.8.3	Serileştirme (<i>Serialization</i>)	200
5.8.4	<code>java.io.Serializable</code> Arayüzü	202
5.8.5	GUI Editor – Property Editor .	Error! Bookmark not defined.
5.8.6	JavaBean Örneği	Error! Bookmark not defined.
6	Eksik konular:	Error! Bookmark not defined.

Önsöz

Bu kitap en azından Yapısal Programlama bilen okuyucular için hazırlanmıştır. Temel programlama bilgileri anlatılmayacak, okuyucunun algoritma kavramını bildiği ve algoritma geliştirebildiği varsayılacaktır.

Amacımız Java programlama dilini ya da Java platformunu anlatmak değil, Nesneye Yönelik Programlama yaklaşımını açıklamak ve bu yaklaşım ile uygulama geliştirmeyi öğretmektir. Programlama konularını öğrenmenin en iyi yolunun programlar yazmak olduğunu düşündüğümüz için, nesneye yönelik programlar yazmak durumundayız ve bunun için bir dil kullanılması gerekiyor. Bu kitap için programlama dili Java olarak seçilmiştir ancak benzer içerik örneğin C++ dili ile de verilebilir.

Kitap içerisinde kullanılacak terimler için genelde Türkiye Bilişim Derneği sözlüğü esas alınacak, kullanılan Türkçe terimlerin İngilizce karşılıkları da parantez içinde vermeye çalışılacaktır. Karşılığı henüz oturmamış ya da kullanıldığı bağlamda istenen anlamı veremediği düşünülen terimler için ise, yaygın kullanılmakta olan terimler tercih edilecek, Türkçe terimler ile karşılanamayan bazı sözcükler/teknolojiler için İngilizce terimler *italik* yazılacaktır.

Giriş